

Aan: Het college van B&W Leusden
Van: De fracties van GroenLinks-PvdA en D'66

Datum: 5 juni 2024

Betreft: **Vragen n.a.v. RV en Programma warmte- en energietransitie**

Aanleiding.

Tijdens de behandeling van het RV en Programma warmte- en energietransitie in de vergadering van BOB van 30 mei jl. is voorgesteld om vragen vooraf in te dienen, zodat de beantwoording meegenomen kan worden in de vergadering BOB van 13 juni a.s..

De fracties van GroenLinks-PvdA en D'66 hebben de volgende vragen:

- Tussen het huidige Programma warmte- en energietransitie en het eerder door de raad vastgestelde Transitievisie Warmte (TVW) van 2020, is ruim 4 jaar verstreken.
 - Kan het college de raad informeren over wat er in de afgelopen jaren gedaan en gerealiseerd is?
 - Kan het college uitleggen waarom er nu pas een vervolg wordt gegeven aan de warmte- en energietransitie?
- In het Raadvoorstel 'Programmaplan warmte- en energietransitie 2030', worden aanvullende budgetten gevraagd voor de warmte- energietransitie?
 - Klopt het beeld dat alle financiële middelen die beschikbaar zijn voor de transitie besteed worden aan ambtenaren, externe adviseurs en communicatie?
- Het College vraagt (los van de menskracht die voor de transitie in de wijken noodzakelijk wordt geacht) veel extra menskracht om dit programma te realiseren. Kan het College toelichten
 - Welke specialisten voor nader onderzoek noodzakelijk zijn en of er extra budget nodig wordt om nader onderzoek te laten uitvoeren?
 - Waarom naast de senior beleidsmedewerker ook een coördinator voor het programma nodig, die de contacten met de regio en notabene Stedin dient te onderhouden?
 - Waarom ook extra menskracht voor communicatie noodzakelijk is?
 - Waarom Leusden niet veel meer samenwerkt met andere gemeenten met name in de regio waar al eerder geslaagde duurzaamheidsprojecten, of ervaring met aqua of geothermie is opgedaan?
- Het is volgens de fracties D'66 en GroenLinks-PvdA een reële verwachting dat de energie- en warmtetransitie gemiddeld € 50.000 aan investeringen per huishouden vraagt. Tegelijk worden inwoners van Leusden geconfronteerd met het afschaffen van de salderingsregeling voor zonnepanelen, het afschaffen van landelijke subsidies op warmtepompen en als gevolg van de keuzes van de college met een stijgende OZB.

- Kan het college aangeven waarom zij het een reële verwachting vindt dat woningeigenaren in Leusden, ondanks beschreven ontwikkelingen, toch mee gaan doen aan de transitie?
 - Kan het college aangeven wat het de inwoners van Leusden te bieden heeft, ook financieel, om de energie- en warmtetransitie voor hen aantrekkelijk te houden?
 - Kan het college aangeven hoe realistisch het is om zoals in het programma voorgesteld het verbruik van gas met 43% in 2030 te reduceren gelet op de daarmee gemoeide kosten?
 - Is het college van mening dat woonlastenneutraliteit de basis zou moeten zijn voor de warmte- en energietransitie (behoudens de kosten voor comfort-verbetering)?
 - Deelt het college de mening dat objectgebonden financiering (zoals door Stroomversnelling geïntroduceerd) wellicht een kans is om inwoners een perspectief te bieden om de warmte- en energietransitie te realiseren?
- In paragraaf 2.1.2 van het programma schrijft het college in het kader van isoleren: “voor deze woningen werken we aan een passende en betaalbare isolatieaanpak. Hierbij is het eigenaarschap van de bewoners cruciaal”
 - Kan het college aangegeven hoe private woningeigenaren gericht worden ondersteund bij isolatie?
 - Klopt het dat de enige inzet advisering via het IkWilWatt-loket is?
- Het college schrijft aanvullend: “We richten ons... op ondersteuning van de slechtst geïsoleerde woningen en meest kwetsbare huishoudens”
 - Hoe ziet deze gerichte ondersteuning van genoemde huishoudens eruit?
- In de vergadering van 30 mei jl. kwam de volgorde van de wijken zoals verwoord in bijlage 4 (van het TVW) aan de orde. In hoofdstuk 2.1.3 wordt opgemerkt dat de wijkaanpak in 2024 actief is in 7 wijken.
 - Kan het college bevestigen dat de volgorde van de wijken, en per jaar 2 wijken gelijke tijd, conform de eerder vastgestelde Strategie en route in het TVW is?
 - Kan het college aangeven welke wijken dat betreft?
 - Kan het college aangeven waarom tot de herfst 2024 gewacht moet worden met een evaluatie van de wijkaanpak, en heeft dat invloed op de volgordelijkheid van het proces omtrent het Programma warmte- en energietransitie?
 - Op basis van de ervaringen tot nu toe: kan het college inzicht geven in het aandeel van de inwoners dat geïnteresseerd is in de wijkaanpak?
 - Op basis van de ervaringen tot nu toe: kan het college inzicht geven in het aandeel van de inwoners dat uiteindelijk ook actief meedoet bij de wijkaanpak?
 - Deelt het college de mening dat de € 800.000 die per wijk worden besteed (€ 80.000 per jaar, 10 jaar lang) niet veel beter kan worden gebruikt om inwoners direct financieel te ondersteunen?
 - In paragraaf 2.1.5 schrijft het college ‘kleinschalige opwek door erfmolens tot 25 meter toe te staan’.
 - Hoe verhoudt dit zich tot de ambitie van het college het buitengebied te beschermen en tot voor kort geen windmolens en zonnepanelen velden toestond ?

- Hoe gaat het college voorkomen dat het buitengebied verrommeld en er overal kleine molens staan?
- In de “energiemix Leusden” op pagina 13 staan “3 windmolens op land” genoemd.
 - Waar is dit aantal van 3 windmolens op gebaseerd?
 - Betekent dit dat het college er in haar energiestrategie inmiddels vanuit gaat dat er minimaal 3 windmolens langs de A28 komen?
- In paragraaf 2.1.4 van het programma schrijft het college in het kader van zon op dak en vlak in gebouwde omgeving: “we willen het aantrekkelijk maken om de maximale oppervlakte te gebruiken”
 - Hoe zet het college hierop in?
 - Kan het college toelichting geven welke inzet er de voorbije 2 jaar op dit onderwerp is geweest en welke resultaten daarbij zijn behaald?
- In paragraaf 2.1.6 “geothermie” wordt geothermie gezien als één van de realistische energiebronnen voor warmtetransitie. In de Leusderkrant van 3 april jl. is aangegeven dat het realistisch is om niet eerder dan in 2035 rekening te houden met deze energiebron.¹
 - Heeft het college bij de reductie van 43% verbruik gas in 2030 rekening gehouden met geothermie?
 - Heeft het college rekening gehouden met de termijn van 2035 in het Programma?
- In paragraaf 2.1.8 “aquathermie” wordt aquathermie in het gezien als één van de realistische energiebronnen voor warmtetransitie.
 - Is de verwachting niet dat aquathermie relatief weinig rendement in Leusden zal hebben en dat voor de opwek veel elektriciteit nodig zal zijn?
 - Heeft het college bij de reductie van 43% verbruik gas in 2030 rekening gehouden met aquathermie?
 - Het college heeft aangegeven dat uit het vooronderzoek blijkt dat het realistisch is om aquathermie toe te passen, geldt dit alleen voor de aanliggende wijken aan het Valleikanaal of ook voor de andere wijken in Leusden in verband met warmteverlies over afstand?
- Hoofdstuk 4 “energiemix”. In de 2de alinea wordt opgemerkt dat er “maximaal ingezet wordt op de warmtetransitie en kan de hoeveelheid in te kopen duurzame elektriciteit worden verkleind”. Het plaatje van de energiemix laat zien dat ervan uit wordt gegaan dat er meer individuele warmte (601 Tj) wordt gerealiseerd dan via collectieve warmte (472 Tj). Uit een rapportage van bureau Berenschot inzake ‘warmtenetten in vergelijking met andere warmteoplossingen’ (Berenschot, 2024) blijkt dat collectieve warmteoplossingen 30% goedkoper zijn dan individuele oplossingen.²
 - Is het college bekend met deze rapportage?

¹ <https://www.leusderkrant.nl/lokaal/duurzaamheid/1019992/vergevorderde-plannen-voor-zeven-aardwarmtecentrales-ook-in-l#closemodal>

² https://www.ebn.nl/wp-content/uploads/2024/05/Warmtenetten-in-vergelijking-met-andere-warmteoplossingen_24042024.pdf

- Is het college bekend met het argument dat individuele warmte veel meer stroomverbruik vraagt van het net (via de warmtepompen!) en juist de problematiek van netcongestie versterkt in plaats van beperkt?
- Deelt het college de mening dat nader onderzoek naar meer collectief warmteoplossingen de voorkeur verdient?
- In paragraaf 2.1.1 schrijft het college “Ook wordt geïnventariseerd welke mogelijkheden er zijn voor het invullen van onze energiebehoefte met duurzame elektriciteit van buiten onze gemeentegrenzen”
 - Hoe ziet deze inventarisatie eruit?
 - Welke informatiebronnen en partijen worden hierin betrokken?
 - Wanneer worden de uitkomsten verwacht?
- In paragraaf 2.1.10 schrijft het college in het kader van ‘Netbewust Leusden’ met andere overheden en netbeheerders om de tafel te zitten om “de impact van een overbelast net te minimaliseren”
 - Op welke uitkomst hoopt het college?
 - Welke inbreng heeft het college bij deze gespreken?
 - Wat heeft het college andere stakeholders te bieden?
 - Wat vraagt het college aan deze stakeholders?
- In de “energiemix Leusden” op pagina 13 staat “ “Fossiel (overig)” betekent voor Leusden de inkoop van duurzame elektriciteit en innovaties”.
 - Wat wordt hiermee bedoeld?
- In de “Programmamatrix 2030” op pagina 15 staat ‘Wat we gaan doen’
 - Waar kan de raad een toelichting op deze activiteiten lezen?
 - Kan het college per activiteit concreet maken welke rol de gemeenten heeft?
 - Klopt het verschillende genoemde maatregelen – bijv die met betrekking op mobiliteit – in zijn geheel niet worden genoemd in het programma?